

Indieningsformat Tijdelijke Impulsregeling Klimaatadaptatie 2021-2027

Dit format wordt gebruikt om een rijksbijdrage aan te vragen voor de Regeling van de Minister van Infrastructuur en Waterstaat, van 16 oktober 2020, nr. IENW/BSK-2020/195119, houdende vaststelling van een tijdelijke regeling voor versnelling van maatregelen ten behoeve van klimaatadaptatie 2021-2027 (Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021–2027).

De ingevulde en ondertekende aanvraag kunt u sturen naar ImpulsregelingKA@rws.nl

1. Totstandkoming

1.1 Ten behoeve van welke werkregio wordt dit voorstel ingediend?

Werkregio X

1.2 Welke partij fungeert als kassier en aanvrager en ontvangt daarmee de beschikking vanuit het Rijk (NB dit moet een gemeente of provincie uit de werkregio zijn)?

Gemeente/Provincie: Postadres: Bankrekeningnummer: Contactpersoon bij de kassier (indien anders dan 1.3):
--

1.3 Wat zijn de contactgegevens van de contactpersoon?

Naam contactpersoon: E-mailadres: Telefoonnummer: Organisatie:

1.4 Wat is de adaptatie opgave? Welke prioriteiten kwamen naar voren uit de stresstesten en risicodialogen? Welke aanpak en maatregelen zijn prioritair in de uitvoeringsagenda?

Maximaal 300 woorden Voorbeeldantwoord: Door de geografische ligging van het gebied en de bodemkenmerken die typisch zijn voor de regio spelen er uiteenlopende problemen in de werkregio op gebied van wateroverlast en droogte en in mindere mate op overstroming en hitte. Gemeente X, Y en Z hebben elk individueel een stresstest uit laten voeren en daaruit kwam naar voren dat vooral wateroverlast en droogte een probleem is in oude stadsdelen. Uit de stresstest van 2014 van gemeente Z bleek het risico op wateroverlast het grootst in de wijk A. De straten in deze wijken zijn smal, er is veel verharding en weinig groen. Tijdens hoosbuien staat het water daar op straat en stroomt het soms ook laag gelegen gebouwen in. In gemeente Y kwamen straten G, H, en I uit de stresstest naar voren als belangrijkste knelpunten. Uit de risicodialoog met bewoners en bedrijven is gebleken dat de prioriteit naar straat H gaat. Ook binnen de gemeente is daar de meeste animo voor. Het waterschap wil in gemeenten X en Z een project starten rondom actief grondwaterbeheer. Alle genoemde projecten zijn opgenomen in de uitvoeringsagenda.
--

1.5 Er zijn enkele randvoorwaarden om in aanmerking te kunnen komen voor een bijdrage uit de impulsregeling klimaatadaptatie. Hieronder kunt u aangeven of deze aanvraag aan de voorwaarden voldoet. **Indien één of meerdere vragen met "Nee" beantwoord is, voldoet de aanvraag niet aan de voorwaarden en wordt de aanvraag niet in behandeling genomen.**

Voorwaarden	Voldoen het maatregelenpakket en het bijbehorende investeringsvoorstel aan de beschreven voorwaarde? (doorhalen wat niet van toepassing is)
1. Alle voorgestelde maatregelen zijn gebaseerd op stresstesten en risicodialogen en terug te vinden in de klimaatadaptatie uitvoeringsagenda's van de betrokken overheden.	Ja/Nee
2. De rijksbijdrage is nodig om adaptatiemaatregelen te versnellen. Versnellen kan gedaan worden door maatregelen in de tijd naar voren te halen, al geplande maatregelen uit te breiden om daarmee het effect te vergroten of nieuwe maatregelen op te pakken die wegens gebrek aan middelen tot het moment van aanvragen niet geprogrammeerd konden worden.	Ja/Nee
3. De kosten voor de opgevoerde maatregelen betreffen alleen kosten voor de realisatiefase (niet voor de voorbereidings- of onderzoeksfase).	Ja/Nee
4. De rijksbijdrage betreft alleen de (extra) kosten voor klimaatadaptatie maatregelen ter bestrijding van wateroverlast, droogte of gevolgenbeperking overstromingen. Bij bijvoorbeeld herstructurering van openbare ruimte, waarbij tevens klimaatadaptatie maatregelen worden getroffen, worden alleen de kosten van klimaatadaptatiemaatregelen opgenomen. Secundair mogen deze maatregelen natuurlijk bijdragen aan het oplossen van andere klimaatstressen (zoals hitte).	Ja/Nee
5. Alle voorgestelde maatregelen zijn haalbaar en uitgevoerd voor 31 december 2027.	Ja/Nee
6. De aangevraagde bijdrage wordt ingezet voor klimaatadaptatie maatregelen, het wordt niet ingezet voor regulier of achterstallig onderhoud (klimaatadaptatiemaatregelen kunnen uiteraard wel mee gekoppeld worden met onderhoudsprojecten).	Ja/Nee
7. Er wordt minimaal twee derde cofinanciering ingezet door de werkregio.	Ja/Nee
8. De cofinanciering bestaat niet uit andere rijksmiddelen (bijvoorbeeld Deltaprogramma Zoetwater of Deltaprogramma Hoogwaterveiligheid).	Ja/Nee
9. Het voorstel kan rekenen op bestuurlijk draagvlak en heeft commitment van tenminste twee bestuurslagen (gemeenten, provincie, waterschappen)	Ja/Nee

10. De voorgestelde maatregelen worden getroffen door overheden vanuit hun waterbeheertaken in de openbare ruimte. Waterschappen mogen ook op privaat terrein maatregelen uitvoeren, zolang het de eigen waterbeheertaken betreft en het algemeen belang gediend wordt.	Ja/Nee
11. De werkregio werkt mee met kennisdeling over behaalde resultaten en opgedane ervaring (bijvoorbeeld via het kennisprogramma klimaatadaptatie of de jaarlijkse monitoring van het Deltaprogramma).	Ja/Nee

2. Maatregelenpakket en investeringsvoorstel

Hieronder volgen een aantal vragen over het maatregelenpakket en de financiering daarvan.

2.1 Hoeveel rijksbijdrage wordt gevraagd (tot maximaal totaal beschikbare bedrag per werkregio)?

<p>Maximaal 100 woorden</p> <p>Voorbeeldantwoord: Met dit voorstel wordt € 813.000 (inclusief BTW) aangevraagd. De werkregio financiert zelf € 1.637.000 (inclusief BTW). Voor de werkregio is via de verdeelsleutel totaal € 1.154.000 beschikbaar. Het resterende bedrag voor latere aanvragen is daarmee € 341.000 (incl BTW).</p>

2.2 Welk deel van de kosten van de klimaatadaptatie maatregelen betreft compensabele BTW? Het Ministerie van IenW keert een nettobedrag uit aan de aanvrager en stort de BTW (procentueel overeenkomend met het BTW aandeel van kosten van de maatregelen) in het BTW compensatiefonds. Daar kunnen provincies en gemeenten de compensabele BTW terug vragen.

Zie bijlage 3 voor een extra toelichting op de BTW.

<p>Maximaal 100 woorden</p> <p>Voorbeeldantwoord: De BTW over het totale bedrag is € 374.500. De te betalen BTW door het waterschap is niet compensabel. De rijksbijdrage van € 813.000 bestaat uit een netto component van € 688.650 en een BTW component van € 124.350. De netto component wordt direct overgemaakt aan de kassier.</p>

In Bijlage 1 dient u de projecten waar de klimaatmaatregelen genomen worden toe te lichten. De tabel in Bijlage 2 dient een overzicht te geven van het totale pakket aan maatregelen. Geef in de tabel aan welke type uitvoeringsmaatregelen (zie bijlage 4 voor voorbeelden) er worden voorgesteld en wanneer deze zijn afgerond. Hoe is de financiering van het maatregelenpakket opgebouwd? Welke organisatie draagt hoe veel bij aan het maatregelenpakket?

2.3 Hoe heeft u beoordeeld dat deze maatregelen kosten effectiever zijn dan andere te kiezen maatregelen om de klimaatstress te verminderen?

<p>Maximaal 300 woorden</p>

Voorbeeldantwoord: We hebben Bureau X ingehuurd om verschillende oplossingen naast elkaar te zetten. Voor probleem X is ook oplossing Y bekeken maar vanwege de specifieke karakteristieken van het gebied (onder andere bodemkenmerken) is de maatregel niet zo effectief als de gekozen maatregel. Bureau X heeft ook naar de mogelijkheid van maatregel Q gekeken maar vanwege gebrek aan ervaring met deze maatregel is hier niet voor gekozen. De in de bijlage opgenomen maatregelen kwamen als meest kosteneffectieve maatregel naar voren in het totaal van aanleg, beheer en onderhoud over 50 jaar.

2.4 Welke versnelling of extra adaptatiemaatregelen kunnen ten opzichte van de uitvoeringsagenda ontplooid worden door deze regeling? Probeer dit zo veel mogelijk te kwantificeren.

Maximaal 300 woorden

Voorbeeldantwoord: De revitalisatie van wijk A in Gemeente Z stond al gepland maar door de middelen uit de impulsregeling kunnen de maatregelen voor vergroening en ontstening een jaar eerder uitgevoerd worden (start maart 2022 in plaats van 2023). De infiltratievoorziening in Gemeente Y kan ruim 800 meter langer worden dan in het oorspronkelijke plan waardoor de effectiviteit van de maatregel volgens de studie van Bureau X enorm toeneemt. Het actief grondwaterbeheerplan van het waterschap in gemeenten X en Z kan door de rijksbijdrage verlengd worden met een halve km met gunstige reductie van risico's bij piekbuien en extreme droogte.

3. Uitvoering

3.1 Hoe wordt door de werkregio gestuurd over de uitvoering van de maatregelen in dit pakket en eventuele wijzigingen? Hoe wordt binnen de werkregio besloten over eventuele veranderingen binnen het maatregelenpakket?

Maximaal 300 woorden

Voorbeeldantwoord: Gemeente Y ontvangt de rijksbijdrage als kassier. De gezamenlijke prioritering is echter met alle betrokken partijen in de werkregio gedaan. Dat zijn naast gemeenten X, Y en Z en het waterschap en provincie ook de gemeenten D en F. Gemeente D heeft geen urgente problematiek. Gemeente F zal op een later moment meegaan in een volgende aanvraag, wanneer de cofinanciering geregeld is. Alle partijen binnen de werkregio komen viermaal per jaar ambtelijk en tweemaal per jaar bestuurlijk bijeen om inhoudelijk te rapporteren over de projecten en om te zien of de prioriteiten gewijzigd moeten worden. De provincie zit dit overleg voor.

3.2 Indien relevant, hoe en waarover vindt afstemming met beheerders van het Rijk (Zoals RWS, Pro-Rail, Staatsbosbeheer, Defensie, Rijksgebouwendienst) en/of over andere wel of niet vitaal en kwetsbare netwerken plaats?

Maximaal 300 woorden

Voorbeeldantwoord: De beheerders van het Rijk zijn in de risicodialoog benaderd en de werkregio heeft afgestemd welke projecten raken aan de taken van de beheerders. Pro-rail is betrokken bij het actief grondwaterbeheer in gemeente X. Pro-rail is geen deelnemer maar de maatregel loopt langs het grondgebied. Daarom wil men een gezamenlijk kennistraject starten tegen wateroverlast op rails en stations.

4. Ondertekening

Bestuurlijke ondertekening door ten minste 50% van de partijen binnen de werkregio die deze aanvraag indient. Indien de provincie of waterschap niet binnen de werkregio voorkomen dient formele steunbetuiging georganiseerd te worden door een 'Letter of Support'. De provincie of waterschap spreekt daarmee goedkeuring uit over dit voorstel maar hoeft daar geen actief onderdeel van te zijn.

Organisatie	Naam en functie ondertekenaar	Datum	Handtekening
Kassier: Gemeente Y	Wethouder	22-6-2020	
Gemeente X	Wethouder	22-6-2020	
Gemeente Z	Wethouder	22-6-2020	
Waterschap	Dijkgraaf	22-6-2020	
Provincie	Gedeputeerde	22-6-2020	
Gemeente D	Wethouder	22-6-2020	
Gemeente F	Wethouder	22-6-2020	

In het voorbeeld zijn gemeenten D en F geen onderdeel van de aanvraag maar wel partijen binnen de werkregio. Ze tekenen voor akkoord.

Bijlage 1 Omschrijving projecten

B1. Geef een omschrijving van het project. Geef daarbij specifiek aan welk deel van het project klimaatmaatregelen betreffen.

Project 1:

Maximaal een half A4 per project

Voorbeeldantwoord: Wijk A in de binnenstad van Gemeente Z is een versteende wijk uit de jaren '60. In 2021-2023 zal er een revitalisatie plaatsvinden van de wijk. Naast beheer en onderhoud zullen een aantal pleinen opgeknapt worden en worden alle wegen opnieuw bestraat. Daarbij zal het wegprofiel versmald worden zodat de verkeersveiligheid toeneemt.

Binnen de revitalisatie van wijk A zijn er kansen om klimaatadaptieve maatregelen te nemen. Door het ontstensen van verhard oppervlak en het aanbrengen van vergroening kan overvloedig water beter vastgehouden en benut worden. Door de rijksbijdrage kunnen de klimaatadaptatiemaatregelen een jaar eerder uitgevoerd worden dan in het oorspronkelijke plan was voorzien.

Project 2:

Maximaal een half A4 per project

etc

Bijlage 2

Maatregelenoverzicht (Excel-bestand)

Bijlage 3

BTW en BTW Compensatiefonds

Het Ministerie van IenW keert een nettobedrag uit aan de aanvrager en stort de BTW (procentueel overeenkomend met het BTW aandeel van kosten van de maatregelen) in het BTW compensatiefonds. Daar kunnen provincies en gemeenten de compensabele BTW terug vragen.

Indien sprake is van BTW dan maakt deze onderdeel uit van de kostenraming. Het is van belang dat de BTW afzonderlijk wordt gespecificeerd in deze kostenraming, waarbij duidelijk wordt gemaakt hoe het gemiddeld BTW-percentage is opgebouwd. Hierbij ligt het in de rede om te specificeren welke kosten zijn belast met 0%, 6% en 21% BTW of geheel zijn vrijgesteld van BTW.

De initiatiefnemer is verantwoordelijk voor het aanleveren van een deugdelijke BTW-raming. In beginsel wordt een dergelijke raming opgesteld door de initiatiefnemer.

Er is sprake van compensabele BTW wanneer:

- Het een overheids-/niet-ondernemerstaak betreft, waarbij niet in concurrentie kan worden getreden met marktpartijen;
- Aan de gemeente of provincie de BTW in rekening wordt gebracht;
- Aan de gemeente of provincie de prestatie wordt geleverd;
- Het géén verstrekking aan een individuele derde betreft, zoals bijvoorbeeld het geven van een televisie aan een bijstandsgerechtigde;
- Het géén kosten betreft die gebruikt zijn voor vrijgestelde prestaties, zoals zorg, schuldhulpverlening, onderwijs, verhuur, ed.

In alle overige gevallen is sprake van niet-compensabele BTW. Bijvoorbeeld:

- Wanneer de kosten door een waterschap worden betaald.
- Als een regio meebetaalt aan het aanleggen van een extra perron of asfalt op rijkswegen. Er is dan geen sprake van een belaste prestatie aan de regio;
- Verstrekken van subsidies in natura.

In het geval van niet-compensabele BTW is het BTW bedrag onderdeel van het bedrag dat direct aan de initiatiefnemer beschikbaar wordt gesteld.

Om over te kunnen gaan tot betaling zal duidelijk moeten zijn welk bedrag er direct wordt overgeheveld naar de desbetreffende decentrale overheid en welk bedrag er wordt afgestort in het BCF. De bijdrage van het Rijk wordt namelijk gesplitst in een deel compensabele BTW (welke wordt afgestort in het BCF) en het restant, die rechtstreeks aan de desbetreffende decentrale overheid wordt overgeheveld.

De afstorting in het BCF geschiedt op basis van een raming van de BTW. Doordat wordt gewerkt met een raming is er sprake van een bepaalde onzekerheidsfactor, waardoor het mogelijk is dat het feitelijke beroep op het BCF af kan wijken van de initiële afstorting. Er vindt echter geen nacalculatie plaats op basis van gerealiseerde BTW-kosten. Dit betekent dat de BTW-raming niet met terugwerkende kracht kan worden aangepast of herberekend.

Bijlage 4

Voorbeeldlijst maatregelen Impulsregeling klimaatadaptatie

De maatregelen waarvoor financiering toegekend kan worden dienen te voldoen aan de kaders van en de scope van het Deltafonds en DPRA. Dat betekent dat alleen maatregelen tegen wateroverlast, droogte of ter beperking van gevolgen van overstromingen, getroffen door overheden in het kader van hun waterbeheertaken in de openbare ruimte gesubsidieerd kunnen worden.

Om wateroverlast, droogte of de gevolgen van overstromingen te verminderen kunnen maatregelen getroffen worden in de volgende categorieën:

- Ruimtelijke inrichting
- Water vasthouden en benutten
- Water bergen (capaciteitsvergroting)
- Vergroten van de afvoercapaciteit

Onderstaande lijst bevat voorbeelden van dit type maatregelen.

Soort maatregel	droogte	wateroverlast	gevolg beperking
Inrichtingsmaatregelen			
Laagte aanbrengen in openbare ruimte		X	X
Slimme inrichting buitenruimte gericht op gebiedskenmerken	X	X	X
Beekherstel en/of herprofilering leggerwaterlopen	X		
Plaatsen stuwen detailwaterlopen			
Groenblauwe structuren	X	X	
Vasthouden en benutten			
Ontsteden verhard oppervlak	X	X	
Vergroening (met als doel water vasthouden)	X	X	
Infiltratievoorziening	X	X	
Hergebruik regenwater	X	X	
Onderwaterdrainage Waterconservering/vasthouden	X		
Flexibel grondwaterbeheer	X	X	
Vernatting	X		
Greppels afsluitbaar maken	X		X
Bergen			
Oppervlaktewater aanleggen	X	X	
Bufferzones rondom natuur/kwelgebieden	X		X
Duikers verhogen of verkleinen	X		
Bergingscapaciteit creëren		X	
waterberging vergroten		X	
Vergroten boezemcapaciteit		X	

Sloten verdiepen of afdammen	x	x	
Afvoercapaciteit vergroten			
Pomp(over)capaciteit vergroten (riool)		x	
Afvoercapaciteit van de riolering vergroten (bovennormatief)		x	
Peilbeheersing door stuw/dam	x	x	
Vergroten afvoercapaciteit van watersysteem		x	x